

فوز اکبر

معرفی میراث مکتوب مهدوی
عبدالحسن ترکی

شایان ذکر است که کتاب «فوز اکبر» تنها در بردارندهٔ باب اول یعنی، انواع و اقسام توسلات مخصوص به امام عصر(ع)، است و دو باب دیگر را در بر ندارد. بنابراین ما هم در این نوشتار، تنها گزارشی از باب اول را تقدیم خوانندگان گرامی موعود(ع) می‌کنیم.

انگیزهٔ تألیف

مرحوم آیت الله محمد باقر فقیه ایمانی در مقدمهٔ «فوز اکبر»، نیت خود را از نگارش این کتاب شریف چنین بیان نموده است:

«هر چند کتاب‌ها و تألیفات علما - به عربی و فارسی، مفضل و مختصر - در مقام توسل به امام عصر(ع) زیاد است، اما مدت زمانی بود که این احقر جانی (بندهٔ کوچک گنهکار) تصمیم داشتم مجموعه‌ای را در این باب، تألیف نمایم تا اینکه در این اوقات، حسب خواهش مؤکد بعضی از دوستان صالح، عزم خود را جزم کرده، طلب توفیق از خداوند سبحان و تأیید از آستان آن ولی رحمان(ع) نمودم و شروع به نگارش کردم و آن را «فوز اکبر بولایه حجة الله المنتظر» نامیدم»^۲.

مرحوم فقیه ایمانی این باب را در بیست فصل و یک تکمله (مطلب پایانی) به این شرح آورده است:

فصل اول: تحصیل و تکمیل معرفت به امام؛
فصل دوم: محبت و مودت به امام عصر(ع)؛ نویسنده در این فصل بیان می‌کند که محبت و مودت امام(ع)، فرض مؤکد الهی و شرط صحت ایمان و وسیلهٔ قبولی اعمال و عبادات است.^۳ همچنین با آوردن آیات و روایات و تفسیر و تأویل آنها، فواید و فضایل این محبت را برشمرده شده است.

فصل سوم: توسل جستن به نماز امام عصر(ع)؛ مؤلف در این فصل به کیفیت نماز معروف امام عصر(ع) (دو رکعت که در آن «ایات نعبد و ایات نستعین» یکصد مرتبه تکرار می‌شود) پرداخته، به انواع آن نیز اشاره کرده و می‌نویسد: «این نماز تأثیر کامل در سرعت اثر، برای اصلاح حوایج بزرگ دارد و در توسل به این نماز، کرامات و آیات بسیاری از امام عصر(ع) به ظهور رسیده که این

کتاب «فوز اکبر» با نام کامل: «فوز اکبر بولایه حجة الله المنتظر(ع)» حاصل یک عمر پژوهش و تحقیق، تجربیات سلوکی و مهم‌تر از همه، عنایات امام عصر(ع) به مرحوم آیت الله میرزا محمد باقر فقیه ایمانی(ره) است. این کتاب دربارهٔ شیوه‌های توسل به قطب عالم امکان است. همهٔ کسانی که از مرحوم فقیه ایمانی یاد کرده‌اند، بر این نکته تأکید ورزیده‌اند که همهٔ اوقات، افکار و شئون زندگانی ایشان را عشق و علاقهٔ فراوان به امام زمان(ع) پر کرده و تمام فکر و ذکر، قیام و قعود، سخن و سکوت، گفتار و نوشتار ایشان دربارهٔ معرفت به آخرین حجت حق بود. ایشان گرفتاران را جهت چاره‌گشایی به آن حلال واقعی مشکلات ارجاع می‌داد و دل‌های آنان را به نحوی متوجه آن کانون رحمت الهی می‌کرد. از آنجایی که این حرف‌ها و توصیه‌ها، از دلی پاک و متصل به ولی خدا برمی‌خاست، مؤثر واقع می‌شد و سختی‌ها و مشکلات گرفتاران با سرانگشت ولی الله الاعظم(ع) حل و فصل می‌شد. مرحوم فقیه ایمانی در این کتاب، علاوه بر مسائل نظری و علمی پیرامون معرفت و محبت امام زمان(ع)، شیوه‌های عملی برخورد با مشکلات با توسل به امام عصر(ع) را بیان کرده و بارها تأکید می‌کند: من از این روش‌ها نتیجه گرفته‌ام و خاطرات فراوانی دارم و که جای پرداختن به آنها نیست.

در ادامه، به اقتضای مجال، با این اثر ارزشمند از میراث مکتوب مهدوی(ع) آشنا می‌شویم.

گزارشی از کتاب

مرحوم فقیه ایمانی این کتاب را در سه باب نگاهشته است که ابواب آن، بنا به آنچه در مقدمه به قلم ایشان آمده، عبارتند از:

باب اول: بیان انواع و اقسام توسلات مخصوص به حضرت صاحب الامر(ع) و بیان اوقات و مکان‌های متعلق به آن حضرت.

باب دوم: بیان انواع و اقسام توسلات به هر کدام از امامان بزرگوار(ع)؛ زیرا توسل به هر یک از امامان(ع)، شرط تمامیت و تکمیل توسل به آن حضرت است و افراد به سبب توسل به هر یک از آنان، مستحق دعا و شفاعت امام زمان(ع) می‌شوند.^۱

باب سوم: تمسک جستن به قرآن؛ زیرا بنا به روایت قطعی ثقلین، تمسک به قرآن، جزء ارکان تمامیت توسل به صاحب الزمان(ع) است. پس باید تمسک به قرآن، همراه توسل به امام(ع) باشد. مؤلف در این باب، هجده فصل را نگاهشته است.

و از همه مهم‌تر دعایی که مخصوص امام عصر(ع) است، دعای «اللهم عظیم البلاء...» که آن را خود حضرت در خواب به محمد بن احمد بن ابی الیث که از ترس کشته شدن به مقابر قریش گریخته بود، تعلیم نمودند»^۹.

فصل پنجم: فوز اکبر، به توسل جستن به زیارت امام عصر(ع) اختصاص دارد. مرحوم مؤلف پس از آوردن روایاتی در این باب می‌نویسد: «کیفیت زیارت آن حضرت بر دو قسم است. اول زیارتی که مشترک میان آن جناب و سایر معصومان است؛ دوم زیارتی که مختص و مخصوص به خود آن بزرگوار است که کامل‌ترین و با فضیلت‌ترین آنها زیارت «أل یاسین» است که در همه اوقات می‌شود با آن، حضرت را زیارت کرد. در «احتجاج» شیخ طبرسی نقل شده که حضرت صاحب الامر(ع) در توقیعی که برای محمد بن عبدالله حمیری صادر شد، امر فرمودند که: «هر گاه بخواهید مرا زیارت و به سوی من توجه کنید، چنین زیارت کنید».

همچنین زیارت «سلام الله الکامل...» که در رویدادهای سخت می‌توان با آن توسل پیدا کرد. زیارت روز جمعه و دیگر، زیارت مختصری که در یک رؤیای صادقه به آن تأکید شده است و امام(ع) در مورد آن فرمود: من آن را دوست دارم.

البته مرحوم فقیه ایمانی ذکر نمی‌کند که این رؤیای صادقه از کیست و امام به چه کسی این گونه فرموده‌اند. اما از آنجایی که این زیارت کوتاه در آثار جامعی همچون «صحیفه مهدیه» نیامده و حضرت آیت‌الله فقیه ایمانی مدرک و مأخذی برای آن ذکر نمی‌کند، می‌توان پی برد که این رؤیای صادقه برای خود ایشان روی داده است.

فصل ششم: این فصل درباره توسل جستن به وسیله صلوات بر آن حضرت است. مرحوم مؤلف در این باره آورده است: «اصل عنوان صلوات بر اهل بیت از عبادات بزرگی است که وسیله سعادت همگان - حتی پیامبران و ملائکه - در تمام کارهای مهم و حوایج ایشان بوده و موجب تقرب به مقامات عالیه نزد خداوند متعال می‌گردد»^{۱۰}.

فصل هفتم: درباره هدیه نمودن اعمال صالح به امام عصر(ع) است که مؤلف روایاتی را در تأکید و فضیلت این امر می‌آورد. وی در پایان می‌نویسد: «نمازهای توسل به امام عصر(ع) به عنوان هدیه، چنین است که شخص، نماز را برای رضای خداوند به جا می‌آورد، به قصد آنکه ثواب نماز، هدیه‌ای برای امام(ع) باشد»^{۱۱}.

فصل هشتم: نیابت در اعمال صالح برای امام(ع)؛ مؤلف در این فصل، ابتدا تفاوت میان «هدیه نمودن» و «نیابت در عمل» را بازگو می‌نماید و در پایان فصل، درباره نذر برای امام معصوم(ع) می‌نویسد:

حقیقیر اطلاع بر آنها دارم و در این مختصر، مقتضای ذکر آنها نیست»^۴. همچنین در ادامه به کیفیت نماز فرج (دو رکعت که بعد از آن دعای «یا من أظهر الجمیل و...» با اعمال و آداب آن خوانده می‌شود) پرداخته و می‌نویسد: «از سیدین طاووس ذکر شده که این نماز را حضرت صاحب‌الامر(ع) به «ابی‌الحسین بن ابی‌البغل» در شب جمعه‌ای در حرم امام کاظم(ع) تعلیم داده‌اند و از آن بزرگوار نقل شده است»^۵.

فصل چهارم: استغاثه به امام عصر(ع)؛ مرحوم فقیه ایمانی در این باب میان «استغاثه» و «استشفاع» تفاوت قائل شده و می‌نویسد: «استغاثه به معنی تضرع، زاری و لابه نمودن به امام(ع) در درماندگی‌های سخت است؛ به گونه‌ای که کارد به گلو برسد. اما استشفاع، طلب اجابت در حوایج و کارهای مهمی است که به مرتبه سختی و درماندگی نرسیده باشد، مثل طلب سعادت اخروی یا طلب فرزند، خانه و امثال آن. استغاثه و استشفاع برای همه کس و در هر زمان، خود از توسلات مهم و عظیم است؛ زیرا در آنها اعتراف به مقام جلیل حضرت ولی‌الله الاعظم(ع) - که واسطه فیض خداوندی است - حاصل می‌شود و خود این مطلب نزد خداوند محبوب بوده، سبب تقرب بنده به او شده، به این وسیله گرفتاری او را زود اصلاح می‌فرماید»^۶. وی در ادامه می‌آورد: «هر چند توسل و استغاثه بندگان به وجود مبارک امام زمان(ع) در مورد همه امامان وجود داشته و دارد، اما نسبت خاصی به حضرت صاحب‌الامر(ع) دارد چرا که در اخبار بسیار وارد شده که از جمله القاب خاص مبارک ایشان «غوث» و «غوث الفقرا» است و از مناصب خاص ایشان «اغاثة و فریادری» و در شداید سخت باید به ایشان پناه برد و به ایشان استغاثه کرد»^۷.

مؤلف در همین فصل در آداب و شرایط استغاثه می‌نویسد: «آداب و شرایطی که موجب کمال تأثیر می‌باشد، این است که در مقام استغاثه، بنده باید متذکر مقام احاطه علم امام به تمام عالم باشد، چنان که خود را نزد ایشان حاضر بداند. گویی به چشم، او را می‌بیند و سخن او را می‌شنود. همچنین او باید متذکر و ملتفت بزرگواری و کمال مهربانی آن جناب باشد»^۸.

مرحوم مؤلف در ادامه همین فصل به بیان کیفیت استغاثه پرداخته و به چند استغاثه معروف اشاره می‌کند که بنا به اهمیت و کوتاهی آن، در اینجا آورده می‌شود:

۱. ذکر «یا صاحب‌الزمان اغثنی، یا صاحب‌الزمان ادرکنی».

۲. ذکر «یا محمد یا علی یا فاطمه یا صاحب‌الزمان ادرکنی و لا تهلکنی» که در «دارالسلام» آمده است.

۳. شخص به صحرا یا مکان وسیع خلوتی برود و بگوید: «یا ابا صالح اغثنی، یا ابا صالح المهدی ادرکنی ادرکنی و لا تدعنی، فانی ذلیل عاجز».

۴. ذکر «یا موعود المنتظر انظر الی المحتضر».

۵. ذکر «المستغاث بک یا صاحب‌الزمان(ع)»

کتاب «فوز اکبر» با نام کامل:
«فوز اکبر بولایه حجة الله
المنتظر(ع)» حاصل یک
عمر پژوهش و تحقیق،
تجربیات سلوکی و مهم‌تر از
همه، عنایات امام عصر(ع)
به مرحوم آیت‌الله میرزا
محمد باقر فقیه ایمانی(ره)
است. این کتاب درباره
شیوه‌های توسل به قطب
عالم امکان است.

توسل و استغاثه
بندگان به وجود
مبارک امام زمان (ع)
در مورد همه امامان
وجود داشته و دارد،
اما نسبت خاصی
به حضرت صاحب
الامر (ع) دارد چرا
که در اخبار بسیار
وارد شده که از جمله
القاب خاص مبارک
ایشان «غوث» و
«غوث الفقرا» است
و از مناصب خاص
ایشان «اغاثة» و در
فریادرسی و در
شداید سخت باید به
ایشان پناه برد و به
ایشان استغاثه کرد.

«در موقع پیش آمدن حاجات مهم و عظیم یا محنت‌های سخت که انسان را بی‌طاقت می‌کند، شخص می‌تواند برای اصلاح آن کار مهم یا بر طرف شدن محنت‌ها، عمل صالح یا انفاق مالی را به قصد سلامتی امام عصر (ع) نذر کند. اما مهم آن است که مقدار مال، جهت انفاق، موفق با عدد مقدس و مبارک ۱۴ باشد. مثلاً ۱۴ اشرفی، ۱۴۰ اشرفی یا ...»^{۱۲}

فصل نهم: دعا برای تعجیل در فرج امام زمان (ع) و آثار، برکات، فضایل و فواید آن؛ ایشان در این باره آورده‌اند: «توابع و فایده دعا در فرج آن جناب، از نظر دنیوی و اخروی بسیار، بلکه زیاده بر صد فضیلت است که از جمله آنها که خود آن بزرگوار در توفیق مبارک فرموده‌اند، این است که دعا در تعجیل فرج، سبب فرج شما می‌شود.»

مؤلف در ادامه می‌نویسد: «اینکه دعا موجب فرج انسان‌ها شود، دو گونه است: یکی آنکه به وسیله این دعا - که محبوب خداوند است - فرج و گشایش از هر سختی برای دعا کننده حاصل می‌شود؛ دوم آنکه دعا در وقوع فرج مثل دعا برای طلب باران است، زیرا این دعا در واقع در حق خود بندگان است؛ هنگامی که باران بیاید، مردم در امر معاش و معاد خود از آن استفاده می‌کنند، همچنین وقتی فرج وقوع یابد، وسیله گشایش و آسایش برای مردم در تمام جهات معاش و معاد [حاصل] می‌شود.»^{۱۳}

فصل دهم: این فصل درباره تجدید عهد با امام عصر (ع) است. نویسندگان در فلسفه این عمل می‌نویسد: «معنای تجدید عهد آن است که بنده در قلب و زبان خود به امامت آن جناب اقرار کند و اطاعت، محبت و نصرت ایشان را بر عهده خود - هر روز - تازه کند و این عمل در هر روز، سه ثواب عظیم بدین شرح برای فرد دارد:

۱. چنین شخصی در ثواب و اجر مانند کسی است که در خدمت ایشان حاضر شده، فرمایش ایشان را اطاعت و ایشان را نصرت کرده باشد.

۲. تجدید عهد موجب ثبات و کمال محبت، اخلاص و ایمان می‌شود.

۳. این عمل موجب توجه خاص و نظر رحمت کامل آن جناب نسبت به شخص می‌شود.»^{۱۴}

فصل یازدهم: این فصل درباره نشر نام و یاد امام و احیای امر ایشان است. نویسندگان می‌نویسد:

«در احادیث داریم که امام صادق (ع) فرمودند: «خدا کسی را که امر ما را زنده نگاه دارد، رحمت کند» و در روایت دیگر فرمودند: «بهترین مردم بعد از ما - اهل بیت (ع) - کسی است که امر ما را احیا کند و مردم را به سوی ما بخواند.»^{۱۵}

اما کیفیت احیای امر ایشان به چند وجه حاصل می‌شود که به صورت کوتاه بدان‌ها اشاره می‌شود:

۱. بیان فضایل مخصوص ایشان، به ویژه آنچه را که در مورد معرفت امر امامت و ولایت ایشان است.

۲. تألیف کتاب در فضایل و معارف آن حضرت

۳. انتشار کتب علما در این باب

۴. برپا کردن مجلس برای ذکر فضایل آن جناب، دعوت مؤمنان، انفاق مال در این راه و همچنین مدح و ستایش آن حضرت در قصاید و اشعار.^{۱۷}

فصل دوازدهم: تحصیل و تکمیل تقوا؛ مؤلف می‌نویسد: «محبت، بدون تقوا حاصل نمی‌شود و شیعه خالص و خلص، کسی است که مرتبه کمال محبت را داشته باشد. نتیجه مرتبه کامل محبت، آن است که شخص در دنیا پیوسته در امر دین و دنیا، مشمول عنایات کامل امام شده، بعد از مرگ هم همه جا با آنان و ملحق به ایشان بوده، از همه خطرات در همه مواقع از دنیا، برزخ و قیامت در امان و به سلامت خواهد بود.»^{۱۸} مراد از تقوا و حقیقت آن، پرهیزکاری و نگهداری باطن قلب و روح و همچنین ظاهر حال از چیزهایی که مورد نهي و مذمت خداوند می‌باشد، است.»^{۱۹}

مؤلف در ادامه به بیماری‌های چندی در این راستا اشاره می‌کند که بر سالک و عاشق امام لازم است که از آنها اجتناب کرده، تقوا را تحصیل و تکمیل نماید.

فصل سیزدهم: این فصل درباره زیارت و تعزیه حضرت سیدالشهدا (ع) نوشته شده و در آن آمده است:

«در اخبار بسیاری آمده که توسل به هر یک از ائمه اطهار (ع)، توسل به حضرت صاحب الامر (ع) است. از جمله در حدیثی از پیامبر اکرم (ص) آمده: «فرزندم حسین (ع) در کربلا در حال تشنگی و تنهایی کشته می‌شود، پس هر کس او را یاری کند، بدون شک مرا و همچنین فرزند او قائم (ع) را یاری کرده است.» پس در اقامه تعزیت، زیارت و یاری امام حسین (ع)، توسل به حضرت صاحب الامر (ع) نیز حاصل می‌شود.»^{۲۰}

فصل چهاردهم: این فصل به حزن و ندبه در فراق امام عصر (ع) اختصاص یافته است. مرحوم آیت الله فقیه ایمانی در این باب، حزن و گریه مؤمنان برای حضرت صاحب الامر (ع) را به سه گونه تقسیم نموده، می‌نویسد: نوع اول، آن است که حزن و گریه او حقیقتاً بر اثر محبتی است که شخص مؤمن در باطن قلب خود نسبت به آن حضرت دارد؛ پس بر حسب این شدت محبت، شخص برای فراق، مظلومیت و مصیبت‌های ایشان گریان می‌شود.

نوع دوم، برای محرومیت وی از بعضی فیوضات قدسیه ایشان و سخت بودن تحصیل معرفت در عصر غیبت، یا به دلیل مشاهده بسیاری خرابی‌ها در دین و فراوانی فتنه‌ها و هتک حرمت‌هایی که نسبت به اهل حق و اولیای الهی وارد می‌شود.

نوع سوم، برای شداید و محنت‌های دنیوی است که در غیبت ایشان، حاصل شده است.

آنچه از این سه قسم محبوب‌تر است و نشانه ایمان می‌باشد، همان قسم اول است و بعد از آن، قسم دوم قرار دارد. اما قسم سوم در حقیقت حزن و گریه انسان بر محنت حال خود است.

مختص به زمانی است که انسان در شاداید بسیار عظیم و مخاطرات پر هول و وحشت، گرفتار شده و به اصطلاح کارد به گلو رسیده باشد».

نکته دیگر آنکه، برای نوشتن عریضه، در روایات، عدد مخصوصی (مثلاً چند بار) ذکر نشده است؛ ولی به ملاحظه آداب آن - که در وقت انداختن عریضه، فرد باید توجه و اعتماد به یکی از چهار نایب امام داشته باشد می توان فهمید که اگر در مرتبه اول، اثری از این عمل ظاهر نشد، شخص آن را تا چهار مرتبه به عدد چهار نایب بزرگوار ایشان انجام دهد و غالباً چنین شده که در مرتبه چهارم، مقصود انجام شده است.

ضمناً بهتر آن است که تقدیم عریضه در روزهای دوشنبه، پنجشنبه و جمعه که تعلق خاصی به آن حضرت دارد و اعمال بندگان در این روزها خدمت ایشان عرضه می شود، باشد.^{۲۵}

فصل هجدهم: این فصل ویژه تعظیم و تکریم نام مبارک امام عصر (ع) است. نویسنده با ذکر دو روایت از امامان صادق و رضا (ع) که به احترام نام آن بزرگوار از جای برمی خاستند، می نویسد:

«هر چند برخاستن به وقت ذکر نام مبارک حضرت صاحب الامر (ع) موافق با تعظیم و احترام به ایشان است، اما حکمت مهمتری در آن هست و آن اینکه باید همیشه عزم قلبی و نیت صادق مؤمن این باشد که به وقت ظهور آن حضرت، وی برای نصرت و اطاعت امر ایشان حاضر گردد. بدین ترتیب که شخص مؤمن، در موقع ذکر نام ایشان، اظهار عزم قلبی کرده و می گوید: خداوندا شاهد باش که اگر آن حضرت اکنون ظاهر شوند، حاضر برای نصرت و اطاعت ایشان، قیام نمایم. بنابراین مهم است که فرد منتظر به وقت قیام، متذکر چنین معنایی در قلب خود باشد و در همان حال، تعجیل در فرج را از خداوند مستثنت نماید.

مسئله دیگر آنکه اسم یا لقب آن جناب را با صلوات یا سلام ببرد و همچنین اسم اصلی آن حضرت «یعنی محمد و احمد» را در مجامع عمومی نبرد و همیشه با القاب شریف، نام ایشان را ذکر کند و آنچه از اسما و القاب مبارک آن حضرت که این احقر مؤلف بر آن آگاهی یافته و گردآوری کرده ام، متجاوز بر پانصد اسم و لقب است».^{۲۴}

فصل نوزدهم: این فصل، در واقع ادای حقوق مالی امام عصر (ع) را تشکیل می دهد. ایشان در این بخش آورده اند: «به طور کلی اموالی

شخص مؤمن باید بسیار متذکر باشد و با مشاهده فتنه ها و محنت های شدید، فراق ایشان را یاد نموده، مظلومیت و غم او را به نظر آورده، ندبه و ناله کند. دعای شریف ندبه را در چهار عید غدیر، قربان، فطر و روز مبارک جمعه بخواند و به خاطر سه مطلب، بسیار تضرع و دعا کند: نخست برای آنکه خداوند چشم او را به جمال مبارک ایشان به عافیت روشن کند.

دوم، برای بر طرف شدن حزن و غم از قلب مبارک امام زمان (ع).

سوم، برای تعجیل در فرج آن حضرت (ع).

چنانچه کسی مشاهده کرد که از یادآوری غم های امام زمان (ع) اصلاً ناراحت و محزون نمی شود، باید بداند این رویداد از کثرت گناهانی است که سبب سیاهی قلب او شده و گناهان مانع شده است که اثر نور محبت ایشان در قلب او ظاهر شود. در این حال، لازم است فراوان توبه و استغفار نماید و به قلب خود یادآوری کرده و در مجالس ذکر ایشان، مثل دعای ندبه حاضر شود.^{۲۱}

فصل پانزدهم: این فصل درباره لعن و اظهار براءت از دشمنان امام عصر (ع) است. مؤلف در این باب آورده است: «به سبب تبری و بیزاری قلبی و لعن زبانی، طهارت در قلب و روح انسان حاصل می شود و به دنبال آن، آئینه روح او قابلیت زیادی برای تجلی انوار محبت اولیای الهی پیدا می کند».^{۲۲}

آیت الله فقیه ایمانی، سپس اوقات و آداب تبری را در چهارده مورد برمی شمارد.

فصل شانزدهم: این فصل مربوط به نصرت و یاری امام عصر (ع) است. نویسنده در این فصل، انواع یاری رساندن به امام (ع) را ذکر کرده است. از آنجایی که مؤلف، کتاب ارزشمندی در همین موضوع با عنوان «شیوه های یاری امام زمان (ع)» دارد و گزارشی از آن کتاب در مقاله های دیگر خواهد آمد - ان شاء الله - لذا در این فصل تنها به عنوان آن بسنده می کنیم و متعرض مباحث آن - که در نوع خود روشنگر و راهگشا است - نمی شویم.

فصل هفدهم: این فصل به تقدیم عریضه خدمت امام عصر (ع) می پردازد. نویسنده ابتدا در اهمیت و اعتبار این عمل می نویسد: «عریضه نویسی [توسلی عظیم است که در اعصار گذشته میان عموم علما، صلحا و مؤمنان دایر بوده و در سرعت اثر و اصلاح کارهای مهم و شدید، به نحو آسان، آثار غریبی از آن مشاهده شده است و آنچه از همه اقسام آن مهم تر و در تأثیر، کامل تر و توسل بدان، متداول میان عموم مؤمنان از علما و دیگران گردیده، آن [نسخه] است که علامه مجلسی در «بحار الانوار»^{۲۳} و محدث نوری در «نجم الثاقب»^{۲۴}، به نقل از «مفاتیح النجاة» سبزواری ذکر کرده اند».

آن مرحوم پس از ذکر آداب این عمل و آوردن نسخه صحیح عریضه می نویسد: «باید دانست که از مفاد و مضمون این عریضه، کشف می شود که توسل به آن،

نویسنده می نویسد:

«در احادیث داریم

که امام صادق (ع)

فرمودند: «خدا کسی

را که امر ما را زنده

نگاه دارد، رحمت

کند» و در روایت

دیگر فرمودند:

«بهترین مردم بعد

از ما - اهل بیت (ع) -

کسی است که امر ما

را احیا کند و مردم را

به سوی ما بخواند

معرفی مجموعه چهل حدیث

دولت کریمه، مجموعه دیگری از بوستان چهل حدیث مهدوی است که نشر موعود، آن را پس از کتاب «ظهور و قیام» تقدیم خانواده بزرگ موعودیان کرده است. در این اثر نفیس و ارزشمند که به زیبایی به طبع رسیده، شش بخش به شرح زیر آمده است:

۱. دولت حق، ۲. ویژگی‌های صاحب دولت حق، ۳. برکات وجود مقدس حضرت مهدی (ع)، ۴. دین در عصر حضور حضرت مهدی (ع)، ۵. حکومت جهانی مهدوی (ع)، (پایتخت حکومت، کارگزاران و وزراء، خدمات حضرت، قضاوت عادلانه، قسط و بخشش)، ۶. زندگانی حضرت مهدی (ع).

در طلوع این اثر چنین می‌خوانیم:

«... این دولت هر وقت که مسجل شود، متعلق به همه مظلومان و ستمدیدگان عالم، از هیوط آدم (ع) تا ظهور مهدی (ع) است؛ آنان که در همه طول تاریخ چشم به بخت بلند این دولت کریمه دوخته‌اند. گویی که ظهور این دولت انگیزه تاب و طاقت آنان در همه دوران‌ها بوده است. بشارت همه انبیا و توصیف آنها از دولت حق، به بشر انگیزه زایش و حرکت داده تا شاید روزی خود نیز شاهد جلوه کامل زیبای عدل خدا بر زمین باشد. مجموعه حاضر از بین روایات خاندان نبوت، به انگیزه وصف زیبایی، عظمت، عدل و قسط بی نظیر این دولت کریمه برای شما خواننده محترم است.»

مطالعه آن را به خوانندگان فرهیخته موعود سفارش می‌کنیم.

را که به قصد امام انفاق می‌شود، می‌توان به دو دسته واجب و مستحب تقسیم کرد. دسته اول، مواردی است که از سهم خمس و تحت نظر فقیه مجتهد عادل می‌بایست صرف شود. اما دسته دوم، مواردی را دربرمی‌گیرد که باید در احیای امر آن حضرت، مثل برپایی مجالس، تألیف کتاب، نیابت اعمال صالح مثل حج و عمره هزینه شود. اما افضل از همه این اعمال، زیارت و برپایی مجلس عزای امام حسین (ع) است. از موارد دیگر انفاق مال برای آن حضرت، می‌توان از صدقه دادن به نیت سلامتی امام عصر (ع)، ذبح گوسفند و اطعام طعم نام برد. لذا مهم است که بنده مؤمن در مقام طلب حفظ و سلامتی آن حضرت، گاهی صدقه بدهد، گاهی قربانی کند و گاهی اطعام نماید.

[ضمناً فراموش نشود] که امام عصر (ع) خود واسطه کلیه فیوضات و سلامتی برای دیگران هستند و در حفظ و سلامتی وجود مبارکشان، از دعا و صدقه بندگان مستغنی هستند، همچنان که خداوند بزرگ از عبادت بندگان غنی است. پس همان طور که عبادات بندگان تنها اظهار عبودیت و مقام محبت با حضرت حق است، دعا و صدقه برای سلامتی آن حضرت (ع) نیز اظهار محبت و ارادت نسبت به آن جناب (ع) است تا افراد لایق الطاف و عنایات رحمانی ایشان شوند.^{۲۵}

فصل بیستم: آخرین فصل کتاب درباره شفیع کردن امام عصر (ع) در مواقع دعا است. نویسنده در این فصل در باب توسل به این حجت خدا می‌نویسد: «در بعضی از دعاها، مثل دعای افتتاح آمده است: «و استجب به دعوتنا؛ یعنی خداوند به حق آن حضرت، دعای ما را مستجاب گردان» و این معنای شفیع گردانیدن آن حضرت در مواقع دعا و قسم دادن خداوند به نام مبارک ایشان است.^{۲۶}

ایشان در تأثیر این عمل آورده‌اند: «هر چه طهارت و پاکی [واسطه] فزون تر باشد، قسم دادن خداوند به حق او برای آسان شدن مشکلات و اصلاح مقاصد مهم، تأثیر زیادتری دارد.^{۲۷}

امیدواریم که این گفتار، انگیزه مطالعه آثاری از این دست را در وجود خوانندگان ارجمند برانگیخته باشد. این مقال را نمی‌توان بدون اشاره به این مطلب به پایان برد که نثر این اثر از آنجایی که متعلق به ۶۰، ۷۰ سال پیش می‌باشد، نیازمند ویرایشی تازه است تا به زبان امروزی نزدیک‌تر و در نتیجه برای استفاده علاقه‌مندان مهیاتر گردد. به هر حال، کوشش مسجد مقدس جمکران در احیا و نشر آبرومند این گونه آثار قابل ستایش است. سخن را با آرزوی بلندای مقامات معنوی برای نویسنده این اثر، فقیه فرزانه و دلدادۀ شیفته امام عصر (ع) و هم‌نشینی او با امامان معصوم (ع) به پایان می‌بریم. پی‌نوشت‌ها در دفتر مجله موجود است.

در موقع پیش آمدن حاجات مهم و عظیم یا محنت‌های سخت که انسان را بی‌طاقت می‌کند، شخص می‌تواند برای اصلاح آن کار مهم یا بر طرف شدن محنت‌ها، عمل صالح یا انفاق مالی را به قصد سلامتی امام عصر (ع) نذر کند. اما مهم آن است که مقدار مال، جهت انفاق، موافق با عدد مقدس و مبارک ۱۴ باشد. مثلاً ۱۴ اشرفی، ۱۴۰ اشرفی یا ...